

Krig mod bakterier i munden

ANITA TRACEY, PROJEKTSYGEPLEJERSKE, MKS, SD,
KVALITET OG SAMMENHÆNG, AALBORG UH

AALBORG UNIVERSITETSHOSPITAL
– i gode hænder

ET KVALITETS UDVIKLINGS PROJEKT

Implementering af anbefalinger fra:

Klinisk retningslinje om forebyggelse af postoperative infektioner ved systematisk mundhygiejne i forbindelse med elektivt thoraxkirurgisk indgreb hos voksne

Formål:

Gennem systematisk udførelse af mundhygiejne at evaluere om antallet af patienter, som havde behov for behandling af antibiotika postoperativt, ville blive reduceret og antal af patienter, der fulgte anbefalingerne

BAGGRUND

- Nosokomielle infektioner er signifikant medvirkende til patienters morbiditet og mortalitet
- 700 forskellige bakterier i mundhulen, hvoraf 400 findes i tandgummerne
- Systematisk mundhygiejne efter hvert måltid reducerer antallet af bakterier i mundhulen og nedsætter risiko for infektion
- Faste fører til mundtørhed, øger kolonisering af bakterier i munden og dermed risiko for infektion
- Postoperative infektioner forlænger patienternes indlæggelsestid
- Mundhygiejne hos patienter udføres på baggrund af sygeplejerskers præferencer og erfaringer (Berry et al. 2007)
- Det formodes at fejlsynkning er en væsentlig faktor for udvikling af luftvejsinfektioner, og at patogene bakterier i mundhulen er en medvirkende risikofaktor for udvikling af luftvejsinfektioner

- Patienter disponerede for problemer i mundhulen:
 - Ældre
 - Ilt-terapi behandling
 - At have diabetes
 - Ernæringstruet
 - Antibiotisk behandling
 - Indlæggelse på intensiv afdeling
 - Kol
 - Kemobeh.
 - Andre

PROBLEMATIKKER I SYGEPLEJEN

- Nosokomielle infektioner (sygehus erhvervede)
- Mundpleje er ikke i fokus
- Mundpleje nedprioriteres ved travlhed
- Manglende viden om indikatorer for en sund mund, om midler og redskaber til pleje af munden
- Manglende dokumentation om patienters mundstatus ved indlæggelse
- Svamp i mundhule hos udsatte patienter

Systematisk mundhygiejne

Anbefalinger for systematisk mundhygiejne:

Patienterne anbefales at børste sine tænder fire gange dagligt og ligeledes udføre skylning af mund fire gange dagligt med 10 ml. Klorhexidin Gluconate 0,12% i 30 sekunder

For patienter, der ikke selv kan foretage proceduren, må plejepersonale under indlæggelsen assistere med tandbørstning og påføre klorhexidin gluconat 0,12% mundskyllevæske af på indersiden af kinden, tandkødet, svælget og tænderne.

HVAD ER PLAK?

- Bakterielægninger på tænderne
- Hvid/gul blød masse lokaliseret langs tandkødsranden og i mellemrummene mellem tænderne
- Kan skade tænder og tandkød
- Dannes indenfor få timer
- Kan fjernes mekanisk ved tandbørstning og ved tandrensning

SPYT MUNDHULENS FORSVAR

- Man producerer $\frac{1}{2}$ til 1 liter spyt i døgnet, mindst om natten
- Spyt har en beskyttende effekt mod caries og parodontose
- Renser
- Fugter
- Virker syreneutraliserende
- Forhindrer vækst af bakterier (antimikrobielt)
- Er vigtig i forhold til tale, synkning, smag og tygning

Projektet - Resultater

972 patienter fik udført elektiv åben hjertekirurgi

506 patienter i kontrolgruppen

466 patienter i interventionsgruppen

405 patienter i per protokolgruppen

86,9% patienter fulgte anbefalingerne

MUNDHYGIEJNE- FOREBYGGELSE AF POSTOPERATIVE NOSOKOMIELLE INFEKTIONER

Konklusion

Det var muligt at involvere patienter i et program om systematisk mundhygiejne og herved reducere antallet af patienter, der fik ordineret antibiotika på 5. postoperativ dag efter en elektiv åben hjerteoperation.

SPØRGSMÅL

REFERENCES

- <http://www.cfkr.dk/retningslinjer/godkendte-retningslinjer/respiration-og-cirkulation/klinisk-retningslinje-om-forebyggelse-af-postoperative-infektioner-ved-systematisk-mundhygiejne-i-forbindelse-med-elektivt-thoraxkirurgisk-indgreb.aspx>
- Pedersen P.U, Larsen P., Håkonsen S.J. The effectiveness of systematic perioperative oral hygiene in reduction of postoperative respiratory tract infections after elective thoracic surgery in adults: a systematic review. JBI Database of Systematic Reviews & Implementation Reports; 2016;14(1):140-173
- Pedersen P. U, Tracey A. Implementation of preoperative oral hygiene program before open heart surgery- patients' adherence and impact on nosocomial infections. Under submittance

ANITA TRACEY

Project nurse,
Department of Quality and Coherence
Aalborg University Hospital, Denmark
a.tracey@rn.dk